

21-19-90

Η ομογενής εξίσωση δεύτερης τάξης / αναγωγή στη μορφή Δ (σ. 123).

$$(\Delta): (Py')' + Qy = 0$$

όπου υποτίθεται ότι P είναι μία θετική συνάρτηση που έχει συνεχή παρ στο διάστημα I και Q είναι μία συνεχής πραγματική συνάρτηση στο I. [Σύμφωνα με το θεώρημα 25, κάθε ομογενής γραμμική δ.ε. 2^{ης} τάξης, που οι συντελεστές της είναι συνεχείς πραγματικές συναρτήσεις στο I και ο συντελεστής της y'' δεν μηδενίζεται πουθενά στο I, μπορεί να μετασχηματισθεί σε μία ισοδύναμη δ.ε. της μορφής (Δ)].

$$a_2 y'' + a_1 y' + a_0 y = 0 \quad (E_0) \quad \text{με } a_2(x) \neq 0$$

$$\Rightarrow y'' + \frac{a_1}{a_2} y' + \frac{a_0}{a_2} y = 0$$

$$\Rightarrow e^{\int_{x_0}^x \frac{a_1}{a_2} ds} \cdot y'' + \frac{a_1}{a_2} \cdot e^{\int_{x_0}^x \frac{a_1}{a_2} ds} \cdot y' + \frac{a_0}{a_2} \cdot e^{\int_{x_0}^x \frac{a_1}{a_2} ds} \cdot y = 0$$

$$\Rightarrow \underbrace{\left[e^{\int_{x_0}^x \frac{a_1}{a_2} ds} \cdot y' \right]'}_{P(x)} + \frac{a_0}{a_2} \cdot e^{\int_{x_0}^x \frac{a_1}{a_2} ds} \cdot y = 0$$

$Q(x)$

Θεώρημα 27 (Τύπος του Abel): Αν y_1 και y_2 είναι δύο λύσεις της ομογενούς γραμμικής δ.ε. (Δ), τότε:

$$P(x) \cdot [y_1(x)y_2'(x) - y_1'(x)y_2(x)] = k, \text{ για κάθε } x \in I, k \text{ σταθερά.}$$

Απόδειξη (ενδεικτικά): $P(x) = e^{\int_{x_0}^x \frac{a_1(s)}{a_2(s)} ds}$

$$W(x) = W(x_0) e^{-\int_{x_0}^x \frac{a_2(s)}{a_2(s)} ds}$$

$$\underbrace{y_1, y_2}_{\text{λύσεις}} \parallel : [y_1(x)y_2'(x) - y_2(x)y_1'(x)] \cdot e^{\int_{x_0}^x \frac{a_1(s)}{a_2(s)} ds} = W(x_0)$$

$$\rightarrow P(x) \cdot [\dots] = W(x_0) \dots$$

Ορθογωνίες ομογενείς συναρτήσεις:

$$(E_0) \rightarrow (\Delta): [P(x)y']' + Q(x)y = 0, P(x) > 0, x \in I.$$

$$\Rightarrow [Py']' + \lambda Qy = 0, \lambda \in \mathbb{R}$$

Λύσεις:

$$\left. \begin{array}{l} y_1: [Py_1']' + \lambda_1 Qy_1 = 0 \cdot y_2 \\ y_2: [Py_2']' + \lambda_2 Qy_2 = 0 \cdot y_1 \end{array} \right\} \text{πολλαπλασιάζω}$$

$$P(a) = P(b) = 0, [a, b] \subseteq I.$$

$$\rightarrow [Py_1']' y_2 + \lambda_1 Qy_1 \cdot y_2 = 0$$

$$[Py_2']' y_1 + \lambda_2 Qy_1 \cdot y_2 = 0$$

$$\int_a^b [Py_1']' y_2 ds + \lambda_1 \int_a^b Qy_1 y_2 ds = 0$$

$$\left. \begin{array}{l} Py_1' y_2 \Big|_a^b - \int_a^b Py_1' y_2' ds + \lambda_1 \int_a^b Qy_1 y_2 ds = 0 \\ Py_2' y_1 \Big|_a^b - \int_a^b Py_2' y_1' ds + \lambda_2 \int_a^b Qy_1 y_2 ds = 0 \end{array} \right\} \text{αφαιρώ κατά μέλη}$$

$$\{y_2, \lambda_2 \in \mathbb{R}\} \Rightarrow (\lambda_1 - \lambda_2) \cdot \int_a^b Qy_1 y_2 ds = 0 \text{ με } (\lambda_1 - \lambda_2) \neq 0 \text{ και } Q \text{ συναρ. βάρους}$$

Πολυώνυμο Legendre:

Ας είναι $m > 0$, $m \in \mathbb{N}$, το πολυώνυμο βαθμού m :

$$P_m(x) = \frac{1}{2^m} \sum_{k=0}^{\lfloor m/2 \rfloor} \frac{(-1)^k (2m-2k)!}{k!(m-k)!(m-2k)!} \cdot x^{m-2k}, x \in \mathbb{R}.$$

Λέμε ότι είναι το πολυώνυμο Legendre βαθμού m .

(Π)

Για παράδειγμα:

$$P_0(x) = 1, P_1(x) = x, P_2(x) = \frac{1}{2} \cdot (3x^2 - 1), P_3(x) = \frac{1}{2} (5x^3 - 3x),$$

$$P_4(x) = \frac{1}{8} (35x^4 - 30x^2 + 3), P_5(x) = \frac{1}{8} (63x^5 - 70x^3 + 15x), x \in \mathbb{R}.$$

Δ.Ε. Chebyshev: Η γραμμική δ.ε. δεύτερης τάξης:

$$(E_2): (1-x^2)y'' - xy' + \rho^2 y = 0 \quad (\rho \geq 0 \text{ σταθερά})$$

Θα δείμε ότι είναι η δ.ε. Chebyshev τάξης ρ .

Τα σημεία $-1, 1$ είναι κανονικά αιώματα της (E_2) .

Θεώρημα 6: Ας είναι $m > 0, m \in \mathbb{N}$ και ας θεωρήσουμε την δ.ε. Chebyshev

$$\text{τάξης } m: (E_2') \quad (1-x^2)y'' - xy' + m^2 y = 0$$

(i) Η δ.ε. (E_2') έχει την m βαθμού πολυωνυμική λύση:

$$y_0(x) = \sum_{k=0}^{\lfloor m/2 \rfloor} \frac{(-1)^k m!}{(2k)!(m-2k)!} (1-x^2)^k \cdot x^{m-2k}, \quad x \in \mathbb{R}$$

(ii) $m > 0, m \in \mathbb{N}$, το πολυώνυμο βαθμού m :

$$T_m(x) = \sum_{k=0}^{\lfloor m/2 \rfloor} \frac{(-1)^k m!}{(2k)!(m-2k)!} (1-x^2)^k \cdot x^{m-2k}, \quad x \in \mathbb{R}$$

είναι το πολυώνυμο του Chebyshev βαθμού m

$$[T_0(x) = 1, T_1(x) = x, T_2(x) = 2x^2 - 1, x \in \mathbb{R}]$$

Πρόταση 6: Για τυχόντες $m > 0, m \in \mathbb{N}, n \in \mathbb{N}, n > 0, m \neq n$: $\int_{-1}^1 (1-x^2)^{-1/2} T_m(x) T_n(x) dx = 0$

$$(*) \quad y'' - \frac{x}{1-x^2} y' + \frac{m^2}{1-x^2} y = 0 \rightarrow \left[e^{-\int_0^x \frac{s}{2-s^2} ds} y' \right]' + \frac{m^2}{1-x^2} y = 0, \quad x \in (-1, 1)$$

$$(1) \quad \int_0^x \frac{s}{2-s^2} ds = -\frac{1}{2} \ln(1-s^2) \Big|_0^x = -\frac{1}{2} \ln(1-x^2) = \ln(1-x^2)^{-1/2}$$

$$(2) \quad \left[(1-x^2)^{-1/2} y' \right]' + \frac{m^2}{1-x^2} y = 0, \quad x \in (-1, 1)$$

$$\rightsquigarrow x \rightarrow 1 \quad \parallel \quad x \rightarrow -1 \quad \parallel \quad [-a, a], \quad a \rightarrow 1.$$

Θεώρημα 8 (Hermite): $y'' - 2xy' + 2my = 0$ (E_3'), $m > 0, m \in \mathbb{N}$
 $y_0(x) = \sum_{k=0}^{\lfloor m/2 \rfloor} \frac{(-1)^k m!}{k!(m-2k)!} (2x)^{m-2k}$, $x \in \mathbb{R} \rightarrow m$ -βαθμού ποδ. λύση.

Απόδειξη: $y'' - 2xy' + 2my = 0$

$$\left[e^{-\int_0^x 2s ds} y' \right]' + e^{-\int_0^x 2s ds} 2my = 0$$

$$\left[e^{-x^2} y' \right]' + e^{-x^2} 2my = 0 \rightarrow P(a) = P(b) = 0$$

$$\lim_{x \rightarrow \pm\infty} \int_{-a}^a e^{-s^2} y m y n = 0 \rightarrow \lim_{x \rightarrow \pm\infty} P(x) = 0$$

(Πx) **Παράδειγμα 3: (Προβλήματα Συνοριακών Τιμών):**

(i) $y'' + y = x$, $x \in [0, \pi]$, $y(0) = 2$, $y(\pi) = 1$

(ii) $y'' + y = x$, $x \in [0, \pi/2]$, $y(0) = 2$, $y(\pi/2) = 1$

Έχει μοναδική λύση

(iii) $y'' + y = x$, $x \in [0, \pi]$, $y(0) = 2$, $y(\pi) = \pi - 2$.

Έχει άπειρες λύσεις

Προβλήματα Ιδιοτιμών: (να δω θεώρημα 31 \rightarrow ιδιοτιμές).

$$a_2 y'' + a_1 y' + a_0 y = 0 \quad (E), \quad x \in [a, b]$$

$$(p y')' + q y = 0 \rightarrow (r y')' + (q + \lambda r) y = 0, \quad p, q, r \text{ πραγ. συναρτ. στο } [a, b],$$

n είναι θετική και έχει συνεχή παράγωγο στο $[a, b]$,

n, q είναι συνεχής στο $[a, b]$, r είναι θετική και συνεχής στο $[a, b]$

και λ είναι μία πραγμ. παράμετρος. Έστω οι συνοριακές συνθήκες:

$$(c): \alpha_1 y(a) + \alpha_2 y'(a) = 0, \quad \beta_1 y(b) + \beta_2 y'(b) = 0,$$

όπου $\alpha_1, \alpha_2, \beta_1, \beta_2$ πραγμ. σταθερές με $|\alpha_1| + |\alpha_2| > 0$, $|\beta_1| + |\beta_2| > 0$

(Πx) **Παράδειγμα 5:** Να επιλυθεί το πρόβλημα ιδιοτιμών:

$$y'' + \lambda y' = 0, \quad x \in [0, \pi]: \quad y(0) = 0, \quad y'(\pi) = 0$$

Η ακολουθία ιδιοτιμών είναι $\lambda_n = n-1/2$ ($n=1, 2, \dots$) και μία

ακολουθία ιδιοσυναρτήσεων (για $c_2=1$): $y_n(x) = \sin((n-1/2)x)$, $x \in [0, \pi]$.